Puolustusvaliokunta

PuV@eduskunta.fi

**Liikenne- ja viestintäministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto puolustusvaliokunnalle; Valtioneuvoston puolustusselonteko (VNS 8/2021 vp)**

**Teema: Hybridiuhat ja kyberturvallisuus, informaatiopuolustus**

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää puolustusvaliokuntaa asiantuntijalausuntopyynnöstä. Liikenne- ja viestintäministeriö keskittyy lausunnossaan ministeriön hallinnonalaa koskeviin kysymyksiin aiheesta ja esittää lausunnossaan seuraavaa:

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tervetulleena, että valtioneuvoston puolustusselonteko huomioi kyberturvallisuuteen liittyvät ilmiöt ja niihin vastaavat toimenpiteet. Kyberturvallisuus on perusedellytys digitaalisen yhteiskunnan palveluiden laadulle ja turvallisuudelle. Kyberturvallisuuden tulisikin olla lähtökohtaisesti sisäänrakennettua.

On tärkeää, että Suomessa huolehditaan kyberturvallisuuden jatkuvasta kehittämisestä tiiviissä yhteistyössä eri tahojen kanssa. Vastatakseen kyberturvallisuuden kasvaviin haasteisiin yhteiskunnan eri toimijoiden tulee huolehtia toimintakykynsä ja osaamisensa kehittämisestä. Lisäksi kyberuhkat tulee havaita ajoissa ja kyberympäristön muutoksia on kyettävä seuraamaan reaaliajassa.

Kuten puolustusselonteossa todetaan, Suomessa kyberturvallisuutta koordinoi liikenne- ja viestintäministeriö. Puolustusvoimat vastaa Suomen sotilaallisesta kyberpuolustuksesta osana kansallista kyberturvallisuutta.

Liikenne- ja viestintäministeriön johdolla laadittiin laajassa poikkihallinnollisessa yhteistyössä kaksi valtioneuvoston periaatepäätöstä, jotka annettiin kesäkuussa 2021. Nämä kokonaisuudet ovat hyviä esimerkkejä laajan yhteistyön toimenpiteistä kyberturvallisuuden kehittämiseksi kansallisella tasolla.

Kybertoimintaympäristön uhkia ja niihin liittyviä kansallisia kehittämistoimia tarkastellaan valtioneuvoston kyberturvallisuuden kehittämisohjelman periaatepäätöksessä, johon selonteossakin viitataan. Vuoden 2019 Suomen kyberturvallisuusstrategian mukaisesti kehittämisohjelma ulottuu yli hallituskausien. Yhtenä kehittämisohjelman toimenpiteenä on kansallisten kyberturvakyvykkyyksien kehittäminen. Sisäministeriön ja puolustusministeriön yhteistyönä käynnistetään laaja selvitystyö, jossa arvioidaan viranomaisten toimintaedellytykset kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa, kyberrikollisuuden torjunnassa ja kyberpuolustuksessa. Lisäksi kehittämisohjelmassa on toimenpide



Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

kansallisen salaustuotekyvykkyyden kehittämisestä, joka osaltaan parantaisi merkittävästi viranomaisten toimintaedellytyksiä sekä osittaista kansallista kyberomavaraisuutta. Puolustusselonteossa asetettujen tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta on tärkeää, että myös kyberturvallisuuden kehittämisohjelman rahoitus turvataan.

Periaatepäätöksessä tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla todetaan, että yhteistyötä eri toimijoiden välillä tulee tiivistää, lainsäädäntöä tulee parantaa ja viranomaisilla tulee olla riittävät resurssit. Liikenne- ja viestintäministeriö on osana periaatepäätöksen toimeenpanoa muun muassa käynnistämässä loppuvuoden 2021 aikana lainsäädäntöhanketta, jolla mahdollistetaan tehokas virka-apu ja tietojen vaihto viranomaisten välillä tietoturvaloukkausten ehkäisemisessä ja selvittämisessä.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo avaruustilannekuvaa koskevan viranomaisyhteistyön ja kansainvälisen yhteistyön olevan tärkeää ja pitää hyvänä, että selonteossa kiinnitetään huomiota avaruustilannekuvan ylläpitämisen kehittämiseen.

Lisäksi ministeriö pitää EU-tason yhteistyötä tärkeänä, sillä kyberturvallisuuden tason vahvistaminen edellyttää myös rajat ylittävää yhteistyötä.

Mari Starck
Yksikön johtaja
Tieto-osasto, turvallisuusyksikkö

Rauli Paananen
Kyberturvallisuusjohtaja



Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi